



چگونه توانستیم دانش آموزم را نسبت به مفهوم حجم در درس ریاضی علاقمند سازم؟

مجید کهرازی

کارشناسی دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید مطهری زاهدان، ایران

اداره آموزش و پرورش شهرستان میرجاوه، آموزشگاه معراج

mkahrazahi1378@gmail.com

چکیده:

مفهوم حجم یکی از مفاهیم مهم و جذاب درس ریاضی دوره ابتدایی در پایه پنجم و ششم ابتدایی می باشد که همواره به عنوان یکی از چالش برانگیزترین مفاهیم درس ریاضی برای دانش آموزان به حساب می آید. با نظر به اهمیت و حساسیت آموزش این مفاهیم، اقدام پژوهی حاضر با هدف چگونگی علاقمند سازی دانش آموزان نسبت به مفهوم حجم در درس ریاضی انجام شد. جامعه آماری پژوهش شامل تمام دانش آموزان کلاس ششم ابتدایی دبستان معراج به تعداد ۲۴ نفر بود که بر طبق روش نمونه گیری در دسترس یک دانش آموز به نام صابره که دارای ضعف و عدم علاقه نسبت به مفهوم حجم بود انتخاب شد. پس از بررسی شواهد و مصاحبه با دانش آموز و مشارکت یکی از اساتید متخصص به عنوان ناظر توانستم به علل وجود مشکل پی ببرم و متناسب با این دلایل راه حل های کاربردی جهت اجرا انتخاب شد. خوشبختانه به لطف و اراده خداوند، انجام دقیق، منطقی این راه حل ها با نظارت و پیگیری های مستمر محقق، معلم وی و همچنین ناظر این پژوهش توانست مثمر ثمر واقع شود و مشکل صابره تا حدود زیادی مرتفع گردید. بعد از آموزش ارائه مفاهیم پایه و مرتبط با مفهوم حجم با استفاده از ابزارهای عینی و ملموس با هدف تقویت استدلال شهودی و قدرت تجزیه و تحلیل، ساخت دست سازه هایی اشکال دارای حجم توسط صابره و استفاده از روش های ابتکاری و تجزیه و تحلیل در حل کامل مسائل کتاب ریاضی همگی حکایت از شور و علاقمندی صابره نسبت به مفهوم حجم داشت.

واژگان کلیدی: اقدام پژوهی، ریاضی، مفهوم حجم، استدلال شهودی

مقدمه

درس ریاضی بدون شک یکی از مهم ترین درس هایی است که دانش آموزان در تمام مقاطع تحصیلی به دانستن و درک آن احتیاج دارند. دارای ماهیت دو گانه است یعنی در حالی که به شدت انتزاعی است به شدت ملموس و محسوس است و این دوگانگی، آموزش ریاضی را با چالش های جدی مواجه کرده است به خصوص آن که این ماهیت دو گانه، احساسات متضادی را نسبت به ریاضی بر می انگیزد که تقریباً در هیچ حوزه ی معرفتی دیگری قابل مشاهده نیست (دانشور، ۱۳۹۵). آموزش درس ریاضی یکی از دروس کاربردی در زندگی جوامع بشری می باشد. ارتباط برنامه درسی ریاضی مدرسه ای با دنیای واقعی، مزایای فراوانی دارد از جمله؛ افزایش درک دانش آموزان از مفاهیم ریاضی، افزایش انگیزه برای یادگیری ریاضی و کمک به دانش آموزان در به کارگیری ریاضی برای حل مسائل دنیای واقعی به خصوص مسائلی که در محیط های کاری ظاهر می شوند (رفیع پور گتایی و گویا، ۱۳۸۹).

درس ریاضی در دوره ابتدایی به دلیل حساس بودن این دوره تحصیلی و مهمتر از آن به عنوان اساس و بنیان آموزش ریاضی دانش آموزان در سال های تحصیلی آینده آنان، به مراتب از اهمیت بخصوصی برخوردار است. ضرورت اهمیت این مساله سبب سنگینی رسالت معلمان نیز شده است. چرا که وظیفه معلمان فقط آموزش مفاهیم موجود در کتاب ریاضی نیست بلکه آنان بایستی چنان مفاهیم را آموزش دهند تا